

Pirkei Avot 3: The Shamefulness of Shaming

Alex Hecht ahecht@torontotorah.com

1. Pirkei Avot 3:11

רבי אלעזר המודעי אומר, המסלל את הקדשים, והמבנה את המועדות, והמלבין פני חברו ברבים, והמפר בריתו של אברהם אבינו עלינו השלום, והמגלה פנים בתורה שלא כהלכה, אף על פי שיש בידו תורה ומעשים טובים, אין לו חלק לעולם הבא.

Rabbi Elazar of Modi'in would say: One who profanes the *kodashim* ("holy things" consecrated for the service of G-d in the Holy Temple), degrades the Festivals, "whitens his friends' face" [i.e., humiliates] in public, abrogates the covenant of our father Abraham (i.e., circumcision), or who interprets the Torah contrary to its true intent--- although he may possess Torah knowledge and good deeds, he has no share in the World to Come.

Shaming is Murder!

2. Mishnah Bava Metzia 4:10 (58b) (Koren translation)

כִּשֵׁם שְׂאוֹנְאָה בְּמִקְחָ וּמִמְכָרָ, כִּף אֹנְאָה בְּדַבְרֵיהֶם. לֹא יֹאמֵר לוֹ בְּכֶמֶה חִפְץָ זֶה, וְהוּא אֵינוֹ רוֹצֵה לְקַח. אִם הָיָה בְּעַל תְּשׁוּבָה, לֹא יֹאמֵר לוֹ זָכַר מַעֲשֵׂי הָרָאשׁוֹנִים. אִם הוּא בֶן גֵּרִים, לֹא יֹאמֵר לוֹ זָכַר מַעֲשֵׂה אֲבוֹתֶיךָ, שְׁנֵאָמַר (שְׁמוֹת כב) "וְגַר לֹא תוֹנֶה וְלֹא תִלְחָצֶנּוּ."

Just as [there is a prohibition against] exploitation [*ona'a*] in buying and selling, so is there *ona'a* in statements [i.e., verbal mistreatment]: One may not say to [a seller]: For how much are you selling this item, if he does not wish to purchase it. [He thereby upsets the seller when the deal fails to materialize.] If one is a penitent, another may not say to him: Remember your earlier deeds. If one is the child of converts, another may not say to him: Remember the deeds of your ancestors, as it is stated: "And a convert shall you neither mistreat, nor shall you oppress him" (Exodus 22:20).

3. Talmud, Bava Metzia 58b

תני תנא קמיה דרב נחמן בר יצחק: כל המלבין פני חברו ברבים, כאילו שופך דמים. א"ל: שפיר קא אמרת, דחזינא ליה דאזיל סומקא ואתי חוורא. אמר ליה אביי לרב דימי: במערבא, במאי זהירי? א"ל: באחוורי אפי, דאמר רבי חנינא: הכל יורדין לגיהנם חוץ משלשה.

A sage taught a *baraita* before Rav Nahman bar Yitzhak: Anyone who humiliates another in public, it is as though he were spilling blood. [Rav Nahman bar Yitzhak] said to him: You have spoken well, as we see that [after the humiliated person blushes], the red leaves his face and pallor comes [in its place, which is tantamount to spilling his blood]. Abaye said to Rav Dimi: In the West, i.e., Eretz Yisrael, with regard to what [mitzva] are they particularly vigilant? Rav Dimi said to him: They are vigilant in refraining from humiliating others, as Rabbi Hanina says: Everyone descends to *Gehennom* except for three.

4. Talmud, Bava Metzia 59a

נוח לו לאדם שיבא על ספק אשת איש ואל ילבין פני חברו ברבים. מנ"ל? מדרש רבא, דדרש רבא: מאי דכתיב (תהלים לה, טו) "ויבצלע"י שִׁמְתוֹ וְנִאֲסָפוּ... קָרְעוּ וְלֹא יִדְמוּ." אמר דוד לפני הקב"ה: רבש"ע גלוי וידוע לפניך שאם היו מקרעים בשרי, לא היה דמי שותת לארץ.

It is preferable for a person to engage in intercourse with a woman whose married status is uncertain and not humiliate another in public. From where do we derive this? It is from that which Rava interpreted, as Rava interpreted: What is the meaning of that which is written: "And when I limped they rejoiced and gathered...they tore and did not cease [*damu*]" (Psalms 35:15)? [The term "*damu*" can also be understood as a reference to blood. Concerning the fasting he undertook to atone for his sin with Bathsheba (see II Samuel, chapters 11–12), David said before the Holy One, Blessed be He: Master of the Universe, it is revealed and known before You that if [my tormentors] were to tear my flesh, my blood [*dami*] would not flow to the ground [due to excessive fasting].

5. Talmud, Bava Metzia 59a

אומרים לי: דוד, הבא על אשת איש מיתתו במה? ואני אומר להם: מיתתו בחנק, ויש לו חלק לעוה"ב. אבל המלבין את פני חברו ברבים, אין לו חלק לעוה"ב.

...they say to me: David, one who engages in intercourse with a married woman, his death is affected with what [form of execution]? And I say to them: One who engages in intercourse with a married woman [before witnesses and with forewarning], his death is by strangulation, but he still has a share in the World-to-Come. But one who humiliates another in public has no share in the World-to-Come.

6. Talmud, Arachin 16b

מנין לרואה בחבירו דבר מגונה שחייב להוכיחו? שנאמר (ויקרא יט, יז) "הוכח תוכיח." הוכיחו ולא קבל, מנין שיחזור ויוכיחנו? תלמוד לומר "תוכיח" מכל מקום. יכול אפי' משתנים פניו. ת"ל "לא תשא עליו חטא."

From where is it derived with regard to one who sees an unseemly matter in another that he is obligated to rebuke him? As it is stated: "You shall rebuke [*hokhe'ah tokhiah*] [your neighbor]." If one rebuked him, but he did not accept [the rebuke], from where is it derived that he must rebuke him again? The verse states: "You shall rebuke [*hokhe'ah tokhiah*]," [and the double language indicates he must rebuke] in any case. One might have thought that one should continue rebuking him even if his face changes [due to humiliation]. Therefore, the verse states: "Do not bear sin because of him"; [the one giving rebuke may not sin by embarrassing the other person].

Giving one's life to avoid shaming?

7. Talmud, Sotah 10b

אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחאי: נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים. מנלן? — מתמר...
Rabbi Yohanan said in the name of Rabbi Shimon ben Yoḥai: It is preferable for one to throw himself into a fiery furnace rather than humiliate another in public. From where do we derive this? From Tamar...

8. Bereishit 38:25 (Judaica Press translation)

הוא מוצאת, והיא שלקחה אל-חמיה, לאמר, "לאיש אשר-אלה לו, אנכי הרה"; ותאמר, "הפר-נא--למי החתמת, והפתילים, והמטה האלה?
She was taken out, and she sent to her father-in-law, saying, "From the man to whom these belong I am pregnant," and she said, "Please recognize whose signet ring, cloak, and staff are these?"

9. Rabbeinu Yonah, Shaarei Teshuvah 3:140 (Nataf translation)

הנה כי דימו המלבין פני חבירו ברבים והמכנה שם לחבירו בשגם הוא מלבין פניו, אל הבא על אשת איש שהוא מן העבירות שיהרג עליהן ואל יעבור

Behold that they compared one who whitens the face of his fellow in public and one who calls his fellow a derogatory name - in that he also whitens his face - to one who has sexual relations with a married woman, which is from the transgressions for which one should die and not transgress.

10. Tosafot, Sotah 10b

ונראה האי דלא חשיב ליה (פסחים דף כה.) בהדי ג' עבירות שאין עומדים בפני פקוח נפש עבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכות דמים משום דעבירת הלבנת פנים אינה מפורשת בתורה ולא נקט אלא עבירות המפורשות.

It seems that the reason it is not mentioned (Pesachim 25a) with the three things for which one gives up his life - idol worship, forbidden sexual relations and bloodshed - is because embarrassing others is not explicit in the Torah, and [the Talmud] only mentions explicit sins.

11. Meiri, Beit haBechirah to Berachot 43b

לעולם יזהר אדם שלא ילבין פני חברו ברבים דרך צחות אמרו נוח לו לאדם שיפיל עצמו לתוך כבשן האש ואל ילבין פני חברו ברבים...
One should always be careful not to embarrass his fellow in public; by way of comparison, they said, "It is preferable for one to throw himself into a fiery furnace rather than humiliate another in public..."

12. Rabbi Shlomo Zalman Auerbach, Minchat Shlomo 1:7

עיינן שם בפנ"י בב"מ שמסתפק אם הוא רק היתר או חיוב גמור למסור נפשו להריגה, ומעתה אף שאין להעלות כלל על הדעת שיהא מותר להרוג את הרודף להלבין פני חבירו כמו שמותר להרוג את הרודף אחר חבירו להרגו. אבל מ"מ צ"ע מ"ט לא יהא מותר לחלל שבת כדי למנוע הלבנת פנים, ולכאורה הוא קל וחומר ומה אם מותר לחלל שבת כדי להציל אדם ממיטה כ"ש דשרי להציל מהלבנת פנים דחומר יותר משריפת ג' נפשות בכבשן האש, וגם ק"ו הוא מיהודה שההלבנת פנים היתה רק לומר עליו שנתכוין לבוא על גויה פנויה אשר רק בבי"ד של חשמונאי גזרו על זה איסור, וכ"ש במי שרודף אחר חבירו לבזותו ולהלבין פניו ברבים בעלילות של שקרים וכזבים, הן אמנם שלולא דברי התוס' ורבנו יונה הי' אפשר לומר דשאני התם שאף אם היתה אומרת בפירוש שממנו נבעלה וגם היו בידיה חותמת ופתילים אפי"ה לא היתה נאמנת (עדיין צ"ע בדבר) אם הוא היה מכחישה אלא שאף על פי כן יכולה היתה לחשוב שתציל עצמה מפני שלא יוכל להעזי כנגדה אם היא תאמר כן בפירוש, רק בכגון דא אמרינן דמוטב שתפיל עצמה וכו' כיון שאין זה ברור שהיתה מצלת עצמה ע"י ההלבנת פנים (שוב ראיתי שהמהר"ם שיף תמה כע"ז על הגמ' בב"מ עיינן שם) אבל כיון שהראשונים לא פירשו כן משמע שאם היתה אומרת בפירוש שנבעלה לאותו צדיק היתה נאמנת ומצלת בכך ג' נפשות ואעפ"י כן לא רצתה לגלות, וכיון דלבד מהמאירי פירשו כולם את הגמ' כפשוטה צ"ע מה טעם לא יהא מותר לחלל שבת להציל אדם מהלבנת פנים של אמת וכ"ש של שקר וכזב.

[כע"ז ראינו להגאון מוהר"ש קלוגר ז"ל שכתב בסוף חו"מ שאפ"א אם רואה את חבירו טובע בים אין אדם חייב לבזות את עצמו להצילו וכתב "וראייה ברורה לזה מהא דאמרין בסנהדרין דף ע"ה ע"א אלא למ"ד פנויה היתה מאי כולי האי ומשני רב פפא משום פגם משפחה. וקשה אטו משום פגם משפחה ימות זה - כן נלפענ"ד נכון וברור" עכ"ל, והיינו כמו שרואים מתמר דבזיון חשיב כמיתה, אולם דבריו תמוהים מאד ואי אפשר כלל להשוות בזיון של עצמו להלבנת פנים של אחרים, ועיין בכלי חמדה פ"א תצא שהרבה להשיב ע"ז]

13. Rabbeinu Yonah, Shaarei Teshuvah 3:141

ועוד אמרו המלבין פני חבירו ברבים אין לו חלק לעוה"ב. ומה שלא אמרו כן על הרוצח שאין לו חלק לעוה"ב (פי' שאחר שההלבנה היא תולדת הרציחה כמו שאמר למעלה שהיא אבק הרציחה לא רעה הרציחה מן ההלבנה ולא אמרו בה שאין לו חלק לעוה"ב) כי הלבין פני חבירו איננו מכיר גודל חטאו ואין נפשו מרה לו על עונו כמו הרוצח. על כן הוא רחוק מן התשובה.

And they also said (Bava Metzia 59a), "One who whitens the face of his fellow in public has no share in the World to Come." And that which they did not say this about a murderer - that he has no share in the world to come (the explanation is that since whitening [the face] is a derivative of murder, - as he said above, that it is the dust of murder - murder should be no worse than whitening [the face, in this context]; yet they did not say that he has no share in the World to Come) - it is because one who whitens the face of his fellow does not recognize the greatness of the sin. So his soul is not bitter towards himself about this iniquity, as is a murderer. Therefore, he is far from repentance.

14. Rambam, Hilchot Teshuvah 3:14 (Moznaim translation)

...ויש עבירות קלות מאלו ואף על פי כן אמרו חכמים שהרגיל בהן אין להם חלק לעולם הבא (ויכדי) [ויכדי] הן להתרחק מהן ולהזהר בהן. ואלו הן. המכנה שם לחברו. והקורא לחברו בכינויו. והמלבין פני חברו ברבים. והמתכבד בקלון חברו. והמבזה תלמידי חכמים. והמבזה רבותיו... במה דברים אמורים שכל אחד מאלו אין לו חלק לעולם הבא? כשמת בלא תשובה. אכל אם שב מרשעו ומת והוא בעל תשובה הרי זה מבני העולם הבא שאין לה דבר שעומד בפני התשובה. אפלו פטר בעקר כל ימיו ובאחרונה שב יש לו חלק לעולם הבא שנאמר (ישעיה נז יט) "שלום שלום לרחוק ולקרוב אמר ה' ורפאתיו". כל הרשעים והמומרים וכיוצא בהן שחזרו בתשובה בין בגלוי בין במטמוניות מקבלין אותן שנאמר (ירמיה ג יד) "שובו בנים שובבים". אף על פי שעדין שובב הוא שיהי בסתר שב ולא בגלוי מקבלין אותו בתשובה.

There are other sins which are less severe than those mentioned. Nevertheless, our Sages said that a person who frequently commits them will not receive a portion in the world to come and [counseled] that these [sins] be avoided and care be taken in regard to them. They are: one who invents a [disparaging] nickname for a colleague; one who calls a colleague by a [disparaging] nickname; one who embarrasses a colleague in public; one who takes pride in his colleague's shame; one who disgraces Torah Sages; one who disgraces his teachers... When does the statement that these individuals do not have a portion in the world to come apply? When they die without having repented. However, if such a person repents from his wicked deeds and dies as a Baal-Teshuvah, he will merit the world to come, for nothing can stand in the way of Teshuvah. Even if he denies G-d's existence throughout his life and repents in his final moments, he merits a portion in the world to come as implied by [Isaiah 57:19] "'Peace, peace, to the distant and the near,' declares G-d. 'I will heal him.'" Any wicked person, apostate, or the like, who repents, whether in an open, revealed manner or in private, will be accepted as implied by [Jeremiah 3:22] "Return, faithless children." [We may infer] that even if one is still faithless, as obvious from the fact that he repents in private and not in public, his Teshuvah will be accepted.

When shaming is permitted

15. Talmud, Yoma 86b

מפרסמין את הנגפין מפני חילול השם שנאמר "ובשוב צדיק מצדקו ועשה עול, ונתתי מכשול לפניו..."

One exposes the hypocrites due to the desecration of G-d's name [so others will not think that they are truly righteous and that their deeds bear imitating], as it is stated: "When a righteous man turns from his righteousness and commits iniquity, I will lay a stumbling block before him" (Ezekiel 3:20). [That is, when people do not know that someone is wicked to the core, he causes other people to err and this desecrates the name of G-d when it is revealed.]

Shaming the Divine Image

16. Rabbi Samson Raphael Hirsch, Commentary to Pirkei Avot

Embarrassing others is the gravest of all sins against the dignity and nobleness inherent in every human being by virtue of the fact that he has been made in the image of G-d.